

**URUF TEMPATAN DI NEGERI KEDAH DAN KESANNYA
TERHADAP PERUBAHAN HUKUM: SATU ANALISIS**

Oleh:

MOHD. FAUZI BIN AUDZIR

**DISERTASI INI ADALAH UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN
IJAZAH SARJANA SYARIAH
JABATAN FIQH DAN USUL
AKADEMI PENGAJIAN IASLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2003.**

ABSTRAK

Tesis ini mengandungi kajian tentang uruf tempatan di negeri Kedah Darul Aman dan kesannya terhadap perubahan hukum. Ia dibuat berasaskan kepada beberapa metod, iaitu metod perpustakaan, observasi, soal selidik dan wawancara. Penemuan asas dalam tesis ini ialah masyarakat Islam di negeri Kedah mempunyai budaya setempat yang begitu mendalam dan menyeluruh sehingga boleh diiktiraf sebagai uruf mengikut metod penyelidikan Islam. Ia mempengaruhi berbagai urusan hidup baik dari segi *mu'āmalāt* ataupun *munākahāt*. Berasaskan penemuan ini kesimpulan dapat dibuat bahawa, di negeri Kedah uruf tempatan perlu diambil kira dalam menentukan hukum-hukum ijtihad terutama dalam hal-hal yang berkaitan dengan *mu'āmalāt* dan *munākahāt*.

KANDUNGAN

DAFTAR ISI	HALAMAN
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iii
ملخص	iv
KANDUNGAN	v
PENGHARGAAN	x
KAEDAH TRANSLITERASI	xiii
SENARAI LAMPIRAN	xvi

BAB SATU

PENDAHULUAN

Pengenalan.	1
Objektif kajian.	2
Hipotesis.	4
Skop kajian.	5
Kajian-kajian lepas.	6
Metodoloji kajian.	9
Kajian perpustakaan	9
Kajian lapangan.	11

Metod penganalisaan.	13
Penganalisaan pandangan.	13
Penganilasaan hukum.	14
Kedah sepintas lalu.	15
Latar belakang sejarah.	16
Kedah jelapang padi.	19

BAB DUA

KONSEP URUF DAN PENDEKATAN SEMASA

Pengenalan	21
Konsep uruf.	21
Pandangan mazhab-mazhab tentang uruf.	26
Asas penerimaan uruf.	32
Al-Quran.	32
Al-Sunnah.	34
Pembahagian uruf.	37
Syarat-syarat melayani uruf.	40
Contoh penggunaan Uruf dalam <i>al-Ashbāh Wa al-Nazāir</i> .	43

BAB TIGA

TEORI PERUBAHAN HUKUM DAN KESAN URUF DI DALAMNYA

Pendahuluan.	45
Konsep hukum.	45
Khitab Allah.	50
Pembahagian hukum.	54
Idea perubahan hukum.	57
Al-Quran.	57
Al-Sunnah.	60
Amalan sahabat.	61
Batas-batas perubahan hukum.	65
Faktor-faktor perubahan hukum.	69
Ijtihad tidak boleh dibatalkan dengan ijtihad.	72

BAB EMPAT

ANALISA URUF DI NEGERI KEDAH YANG MEMPENGARUHI PERUBAHAN HUKUM.

Pendahuluan.	75
Uruf memajak sawah dan dusun.	76

Pajak bendang.	78
Hukum <i>al-muqābarah</i> di Kedah.	83
Pajak dusun.	85
Dalil pendapat yang mengharuskan <i>al-musāqah</i> .	85
Dalil pendapat yang tidak mengharuskan.	87
Hukum <i>al-musāqah</i> di Kedah.	89
Uruf jual beli najis untuk dijadikan baja.	93
Uruf jual beli secara <i>al-mua'ātah</i> .	97
Uruf dalam peminangan.	101
Hukum Merisik dan menenguk sulit.	104
Hukum merisik di di Kedah.	108
Perempuan telah dipinang orang.	110
Pekerjaan si teruna.	111
Uruf dalam hal kenduri kendara.	113
Menghadiri kenduri perkahwinan.	115
Hukum menghadiri kenduri perkahwinan di Kedah.	116
Hukum menghadiri kenduri perkahwinan bagi anak -anak yang telah berkahwin di negeri Kedah	118
Keuzuran menghadiri kenduri.	120
Banyak kenduri.	120
Rumah kenduri yang jauh.	121
Pasangan suami isteri tinggal bersama sebelum di adakan kenduri kahwin.	123
kenduri tahlil.	124
Kenduri tahlil di negeri Kedah Darulaman.	125

BAB LIMA

KESIMPULAN DAN SARANAN

Pendahuluan.	128
Kesimpulan kajian.	129
Uruf	129
Hukum.	130
Uruf tempatan di negeri Kedah	131
Cadangan kajian	132
Cadangan kepada mufti dan hakim.	132
Cadangan kepada para pelajar Syarī'ah.	133
Cadangan kepada masyarakat.	134
Kefahaman masyarakat terhadap keotoritian uruf dalam menentu dan merubah hukum.	134
Anjakan paradigma.	134
Penutup.	135
Bibliografi.	137
Lampiran 1.	149
Lampiran 2.	155
Lampiran 3	157